

ИВАН СЪБЧЕВ
НАНЬО БАГЕРА (КЪРТИЦАТА)

chitanka.info

За по-младите беше известен под името Наньо Багера, за по-възрастните, понеже на времето не е имало багери — като Наньо Къртицата. Но и едните, и другите имаха право. Защото Наньо копаеше мощно като багер и настойчиво като къртица.

А истинското му име беше Наньо Кичуков.

Завършил средно образование. Чантата и моливът не го подмамили. Грабнал копача и лопатата и така — цял живот.

Едва ли има в стария Казанлък дом, в който Наньо да не е влязъл да копае: де яма, де кладенец, де канали за водопровод и отточни води. Постройки стари да се събарат — пак Наньо търсят. И защо? Защото Наньо така ще ти изпипа работата, че да ѝ се радваш за чудо и приказ. И то без да повреди каквото и да било и повечето пъти — завършена предсрочно от договореното. Затова него го търсеха много и в сегашно време и то не само частни стопани, а и държавни учреждения и предприятия, обществени и други организации.

Наньо обичаше извънредно много работата си. Сърцето му трепереше за нея. И си я вършеше сам.

По едно време беше си взел помощник. След около десетина дена гледам го пак сам копае. Викам му:

— Нанка, да не си дал отпуска на помощника?

— Ами, изгоних го!... Че то неговото работа ли е? Като чуе, че тропнат женски токчета, като лалугер изскуча над рова и кокори очи. То не стига, че той си губи времето, но и аз го губя да го надзиравам.

За Наньо сезон нямаше. И лете в най-големия пек и зиме в най-големите студове работеше. Почивка не знаеше. И затова често ми викаше:

— Какви са тия, дето ходят по курорти? Хляб се пече, земята плаче за работа, а те...!

Но едно лято и той отиде на курорт на морето.

Като се върна викам му:

— Е, Нанка, каква стана тя?... Едно приказваме, а друго вършиме! Пекна си телесата по плажовете, пооплакна си очите в курортиските и сигурно бая пара си изръсил?

А той копае и слуша. Като свърших, остави копача, погледна ме и ми заговори:

— На мене курортът ми е без пари!

— А! — викам му — сигурно на някоя чужденка се е харесала къльошавата ти физика (Наньо беше среден на ръст и слаб като фигура) и е поела издръжката ти?

— Ами! — тръска отрицателно глава той — По време на курорта наех и изкопах две ями, та си изкарах масрафа.

Че с Наньо други не може да дели мегдан в работата, потвърждава и следният случай:

Застроил си вила на „Тюлбето“. За превозване на тухлите наел циганин-талигаджия. Още при първия курс, конят, целият запенен, едва изкачил височината до вилата и тупнал до нея.

— Повече не карам, чорбаджи! — рекъл циганинът на Наньо. Не ща да си отивам само с конска кожа. Халал да ти е и превозът. И си отишъл.

Наньо наел магаре. Качил два чуvalа тухли на гърба му, друг чувал — на своя и поел нагоре. Като преполовили разстоянието, магарето спряло, разтреперило се, изревало два-три пъти и рухнало на земята.

Та Наньо изнесъл и неговия товар.

Старите постройки Наньо събаряше не срещу заплащане в пари, а за материала, паднал от тях. В големия двор на дома си беше натрупал толкова строителен материал: греди, прозорци, дъски, врати, тухли, керемиди и други, колкото дето се вика имаше по онова време в склада на „Топливо“. Тук нуждаещият се можеше да си закупи и такъв материал, който е дефицитен.

Въпреки и пенсионер, до последния си дъх Наньо копа дълбоко в земята, събаря стари постройки.

— Именно тази ми работа, казваше ми той — която ми дава възможност да намирам стари предмети, събуди в мене големия интерес към старините.

Било около 1960 година, Наньо копал основите на къща и намерил три старинни монети и два глинени съда. Прибрали ги. Запалил се и не след дълго колекционирането на старинни предмети става, след работата, втората му голяма любов.

С течение на годините в колекцията на Наньо намират място няколко стотици старинни предмети, подредени в две големи и две по-малки стаи на стара жилищна сграда в дома му. Тук са всянакъв вид предмети и сечива, свързани с бита и живота на старите казанльчани:

бакърени съдове — от малкото менче и тавичка до грамадните ператни медници и розоварни казани, тави за варене на мармалад, съд за съхранение на прочутия на времето си казанлъшки орехов шарлан, конкуми за розово масло, всякакви глинени съдове — гърнета, делви, стомни, тенджери, пахарки, сахани, захлупци, домакински уреди, чекрък, чепкало за вълна, чутури за жито, буталка за масло, кантари, вретена, селскостопански предмети и сечива, стари монети и накити, ракли и сандъци, много оригинални национални носии, десетки старинни часовници, безброй стари снимки на несъществуващи вече къщи, занаятчийски работилници, розоварни и други от стария Казанлък, дикани за вършитба и т.н., и т.н.

Повечето от предметите, освен намерените при разкопките, Нанъ е закупил, но не за малка част е работил на притежателите им. Ходил е да закупува такива и в други населени места в страната ни.

— И нито парите, нито трудът ми се свидят — казваше той. — Боли ме само, когато нещо старо се зяноса.

Желанието му беше да създаде истински квартален музей, който да остане за поколенията от кв. „Новенски“, дето и той е отрасъл и живял. Тази си мечта обаче той не можа да осъществи. През 1990-та година почина на 75-годишна възраст.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.